nieuws

Zijn landbouwers klaar voor een voedselrevolutie?

nieuws

Ons industriële voedselsysteem heeft nood aan een duurzame upgrade. Kringlooplandbouw, korte ketens en agro-ecologie klinken veelbelovend, maar kunnen de boeren al die veranderingen nog aan? Eos-journalist Thomas Detombe ging op onderzoek uit. "Zonder gepaste ondersteuning is verduurzaming simpelweg onhaalbaar", klinkt het alvast bij Jeroen Watté, bio-ingenieur en agro-ecoloog bij Wervel vzw.

10 JULI 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:55

Ons industriële voedselsysteem heeft nood aan een duurzame upgrade. Kringlooplandbouw, korte ketens en agro-ecologie klinken veelbelovend, maar kunnen de boeren al die veranderingen nog aan? Eos-journalist Thomas Detombe ging op onderzoek uit. "Zonder gepaste ondersteuning is verduurzaming simpelweg onhaalbaar", klinkt het alvast bij Jeroen Watté, bio-ingenieur en agro-ecoloog bij Wervel vzw.

De vraag rijst: botst ons voedselsysteem op zijn grenzen? En komen we dankzij het coronavirus dichter bij een omslagpunt? Imke de Boer, hoogleraar Dierlijke Productiesystemen aan Wageningen University & Research, waagt zich liever niet aan grote epidemiologische analyses. Maar ook los van de coronalink ziet ze voldoende redenen om voor een radicaal ander voedselsysteem te pleiten.

“Na 1945 ontwierpen beleidsmakers een performant Europees landbouwsysteem waaraan we voldoende, veilig en goedkoop voedsel te danken hebben”, zegt hoogleraar Imke De Boer. “Ongetwijfeld een grote verwezenlijking, maar we zien wel steeds meer de schaduwzijdes van die naoorlogse schaalvergroting en intensifiëring, zowel in eigen regio als buiten Europa.”

Met schaduwzijdes doelt Imke De Boer op broeikasgasemissies, biodiversiteitsverlies, slechte werkomstandigheden en de massale beschikbaarheid van ongezond en goedkoop voedsel. Zelf pleit ze voor het zogenaamde donutmodel van Kate Raworth, econoom aan de Universiteit Oxford. “We zullen ons voedsel moeten produceren en consumeren binnen de hiervoor beschikbare milieugebruikersruimte, met respect voor mens en dier”, vat ze samen. De hoogleraar ziet een enorm potentieel in kringlooplandbouw.

Maar hoe realiseren we die omslag naar een model zoals kringlooplandbouw? “Landbouwers die binnen de grenzen van mens-dier-aarde produceren mogen niet uit de markt geprijsd worden”, reageert Imke De Boer. “De keten verkorten is één manier om een haalbare prijs te behouden. Het verkleint ook de kloof tussen de consument en boer. Maar dat zal niet volstaan. Onze economie moet duurzaamheid ondersteunen, niet afstraffen. Kringlooplandbouw mag niet louter een zaak van idealisten zijn.”

Jeroen Watté, bio-ingenieur en agro-ecoloog bij Wervel vzw, treedt haar bij in die redenering. “Meer dan vier op de vijf boeren vindt niemand bereid om hun bedrijf over te nemen”, stelt hij. “Ik begrijp die terughoudendheid. De stiel is in zijn huidige vorm al amper rendabel. Zonder gepaste ondersteuning is verduurzaming voor de meeste boeren simpelweg onhaalbaar.”

Ook Diane Schoonhoven van Boerenbond erkent de nood aan verandering. “Een van onze missies is een klimaatbestendige landbouw, als levensverzekering voor de toekomst”, zegt ze. “We zijn in die zin voorstander van meer regionale ketens en een

herwaardering van circulaire landbouw. Maar we geloven niet in mirakeloplossingen. Een grote groep boeren staat niet zo ver meer van hun pensioen. Zij investeerden in wat we nu klassieke productiemiddelen noemen, in een periode dat Europa dit aanmoedigde door stabiele voedselprijzen te garanderen."
"Die tijd is voorbij", stelt Diane Schoonhoven vast. "Europa gooide haar landbouwmarkt open. Daardoor moeten boeren vandaag veel zwaarder concurreren. Terzelfder tijd groeit de regellast rond bijvoorbeeld milieu- en voedselveiligheid. De ene verordening is amper geïmplementeerd of er wordt al een nieuwe aangekondigd."
"Het huidige verdienmodel in de landbouw staat voor kleine winstmarges en grote risico's", gaat Diane Schoonhoven verder. "Die context laat geen snelle transitie toe. Oudere boeren missen simpelweg de middelen om massaal in nieuwe technieken te investeren. Concurreren in een mondiale markt én de vloed aan nieuwe reglementeringen verwerken én de aarde redden, is wel erg veel gevraagd voor één generatie landbouwers. We kunnen niet verwachten dat boeren dit klaarspelen zonder hulp van de overheid."
"Erken toegankelijke, gezonde en duurzame voeding als een mensenrecht", pleit Jeroen Watté. "En organiseer je systeem vandaaruit. Overheden staan niet machteloos tegenover de vrije markt. De coronacrisis toonde aan dat ze nog steeds het laatste woord hebben – als ze dat willen."
Meer weten? Lees het volledige artikel op de website van Eos.

Bron: Eos

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada